

Driemandelijks - 30 september 2003

71^e jaargang - N° 171

Associatie van Belgische Experten
Koninklijke Maatschappij
Erkende beroepsvereniging

A.B.E.X. Beheerraar

Voorzitter :

Michel BINARD

Ondervoorzitters :

Frank LUYTS

Fabien de GERADON

Verslaggever :

Albert COLLET

Secretaris Generaal :

Michel DE KEYSER

Schatbewaarder :

André DEHARENG

Secretaris :

Johan DE SUTTER

Leden :

Elisabeth BERGER

Stéphane BORSEN

Michel GOSET

James HUGHES

Michel JEANDRAIN

Martine PIRET

Paul SILENCE

Anne VANHAELEN

Redactie comite :

Elisabeth BERGER

Michel BINARD

James HUGHES

Anne VANHAELEN

Verantwoordelijke uitgever :

Michel DE KEYSER

Frans Van Kalkenlaan 1/104

B-1070 - Brussel - België

Tel : +32 (0)2 523 73 33

Fax : +32 (0)2 527 36 35

Editoriaal

De Revue herzien

Met het vallen van de bladeren, valt ook ons voorblad !

Wel ja, de revue heeft een nieuw kleedje.

De verandering van seizoen is een geschikte gelegenheid om onze revue op te frissen. Wij willen een meer aantrekkelijke stijl, met kleuren, beeldmateriaal en foto's, publiciteit (voor de financiën), en kiezen resoluut voor tweetaligheid.

Waarom publiciteit in een revue als de onze ? Om op termijn de financiële onafhankelijkheid van het globale ABEX-budget te bekomen. De kosten verminderen en zelfs een bonus te verwezenlijken is het einddoel.

Het wordt geen schreeuwerige reclame. De inhoud zal binnen de ABEX zorgvuldig onderzocht en beoordeeld worden.

De berichten van onze vereniging zullen in de middenpagina verschijnen.

Wij gaan ook over van B5 op A4 formaat. Dit biedt bredere mogelijkheden voor de layout en er is ook meer plaats voor foto's , schetsen of andere afbeeldingen.

De vernieuwing verandert onze gewoonten en zal wellicht enige kritiek krijgen. Wees er zeker van dat wij alles zullen doen om positieve kritiek te ontleden, en er rekening mee te houden binnen onze mogelijkheden.

Het is wellicht goed er aan te herinneren dat de revue gevoed wordt door artikels die van de leden afkomstig zijn.

Klim dus in uw pen en laat ons weten welke onderwerpen uw belangstelling wegdragen.

Genoeg gepraat, ontdek !

Wij wensen u alvast prettige lectuur.

Michel DE KEYSER

Secretaris-generaal.

De internetsite van ABEX

Zoals u weet is ABEX op het internet aanwezig sinds einde 1999. Sinds die tijd heeft het publiek toegang tot ons digitale jaarboek dat op dezelfde wijze is opgebouwd als de papieren versie met het voordeel dat het maandelijks wordt bijgewerkt.

Wat vindt u op de site van ABEX?

De site van ABEX is toegankelijk op volgend adres: www.abex.be.

Zodra u de startpagina geopend hebt, hebt u de mogelijkheid om uw voorkeurtal te kiezen. Door te klikken op het woord 'bienvenue' komt u op de Franstalige site, op het woord 'welkom' komt u op de Nederlandstalige site.

Aan de linkerkant vindt u dan de menu-balk die u door de verschillende rubrieken van de site begeleidt.

U hebt langs deze weg toegang tot een uittreksel van de statuten, de lijst van de voorzitters sinds de oprichting van ABEX, de lijst van de leden van het directiecomité met een link naar hun gegevensfiche, de lijst van de leden van het bureau van de indexcommissie, de deontologische code van ABEX, het jaarboek, de ABEX-index sinds 1976, de gegevens van de juridische bijstand, een uittreksel uit het gerechtelijk wetboek betreffende de expertise, en een uittreksel uit het gerechtelijk wetboek betreffende de arbitrage, de lijst van de leden van de tuchtraad, een uittreksel uit het reglement van de kamer voor arbitrage, een lijst van de kamers en rechtbanken in België, u hebt toegang tot de effectieve leden, toegang tot de aangesloten leden en tot een rubriek 'u schrijft ons'.

De belangrijkste gegevensbank is zonder twijfel het jaarboek. Dit herneemt de papieren versie met bovendien een referentie naar de provincie van elke expert; in deze rubriek is het ook mogelijk een kopij van de papieren versie op te slaan op formaat Adobe Acrobat Reader.

Het werkt zeer eenvoudig. U gaat naar de menubalk en klikt op het woord jaarboek.

U klikt op de aanduiding lijst van de specialisaties. De lijst van de specialisaties verschijnt.

Vervolgens kiest u de specialisatie die u zoekt door deze aan te klikken, bijvoorbeeld

B - bouw

De pagina met alle specialiteiten in de constructie verschijnt op het scherm.

Het volstaat dan om de titel van de gekozen specialiteit aan te klikken, bijvoorbeeld algemene architectuur.

De experts zijn er heronderverdeeld per subsectie, om de gegevens van een expert te kennen klikt u op zijn naam

Zodra de naam is aangeklikt opent zich een nieuw venster met de gegevens van de expert en de lijst van zijn specialisaties.

Zoals u ziet is het gebruik zeer eenvoudig en snel;

De effectieve en aangesloten leden hebben toegang tot enkele specifieke gegevens.

De effectieve leden hebben toegang tot de index, een bibliografie met betrekking op verschillende domeinen van de expertise, de evenementen georganiseerd door ABEX of in samenwerking met ABEX, een lijst met nuttige adressen.

De aangesloten leden hebben toegang tot een bestelbon voor de borderel met eenheidsprijzen en de ABEXindex.

Om uw toegangscode te bekomen in overeenstemming met uw lidmaatschap, stuur ons een e-mail naar info@abex.be met opgave van uw lidnummer (indien u effectief lid bent) en uw gegevens;

Het administratief secretariaat zal u de gebruikersnaam en toegangscode per e-mail terugzenden. Deze is geldig tot 31 december 2003. Vanaf januari 2004 zal op aanvraag aan de leden een nieuwe code verstrekt worden volgens de beschreven procedure.

Onze site is uitgerust met een telsysteem van het aantal bezoekers en we stellen vast dat de site van ABEX door 4000 à 6000 bezoekers per maand wordt bezocht!

Om deze site levendig in stand te houden, hebben we jullie hulp nodig, suggesties en aanpassingsvoorstellen.

Aarzel niet om deze aan ons over te maken per e-mail op het volgende adres: info@abex.be

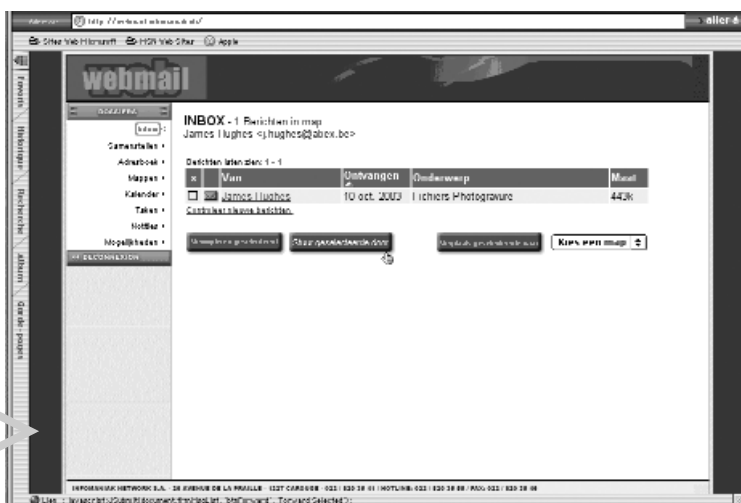
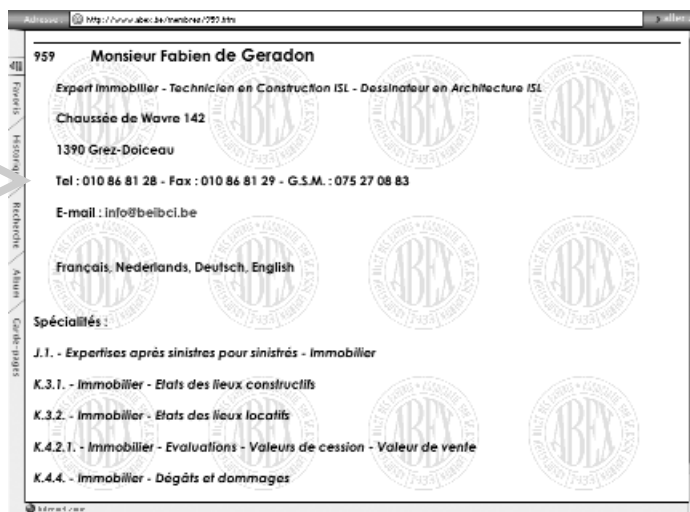
ABEX biedt haar leden een e-mailadres aan!

De meesten onder u hebben toegang tot het internet maar u hebt misschien niet de mogelijkheid een eenvoudig en gemeenschappelijk e-mailadres te gebruiken.

ABEX stelt gratis aan haar leden een e-mailadres ter beschikking van het type: f.degerardon@abex.be dit is dus de eerste letter van de voornaam, een punt, de familienaam@abex.be. Dit adres kan vanop alle gangbare e-mailsoftware geraadpleegd worden en zelfs met een directe toegang via internet;(men moet dus niet noodzakelijk voor zijn pc zitten om e-mails te kunnen raadplegen of verzenden).

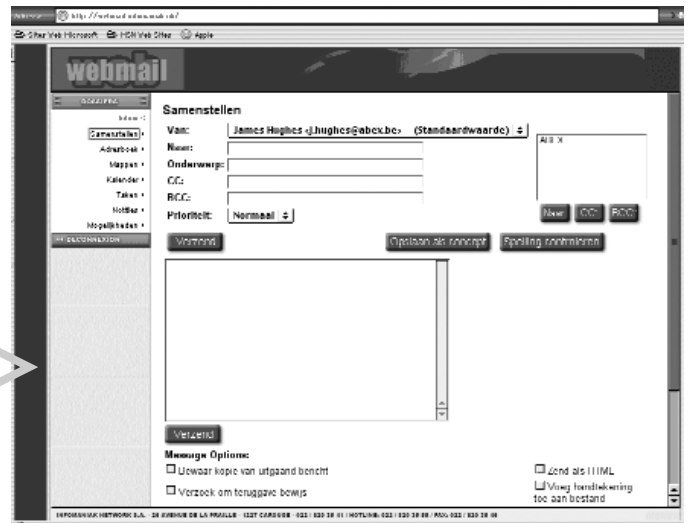
Het internet adres van deze 'webmail' is <http://infomaniak.ch>.Het volstaat om vervolgens uw e-mailadres << @abex.be >>en uw paswoord te geven en u hebt toegang tot uw e-mailbox.

De webmail opent volgend scherm:

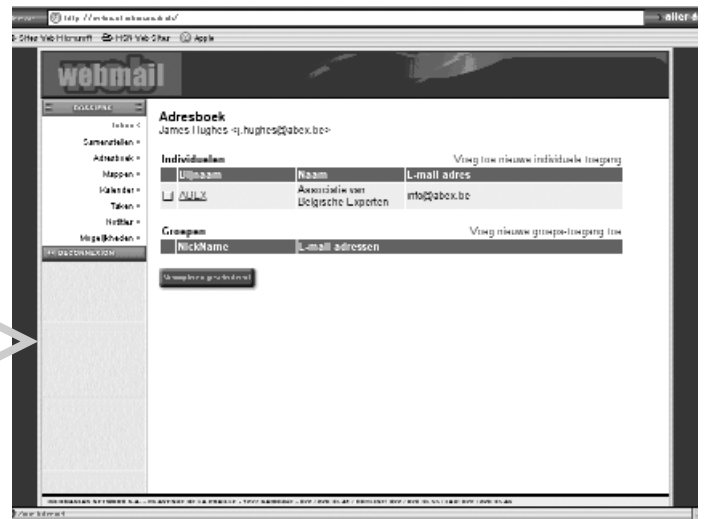

>>> De internetsite van ABEX

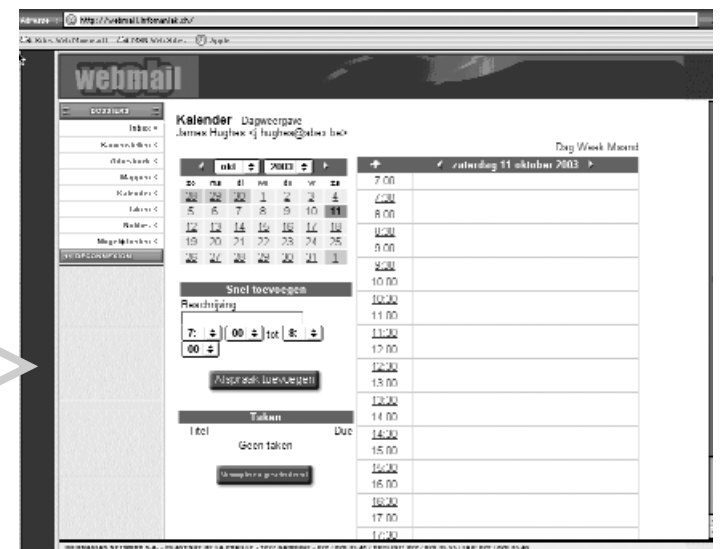
Het is mogelijk een boodschap te schrijven, of een bijlage toe te voegen via het menu een bericht verzenden. In dit venster is het ook mogelijk een bijlage toe te voegen, een handtekening te zenden, enz.;

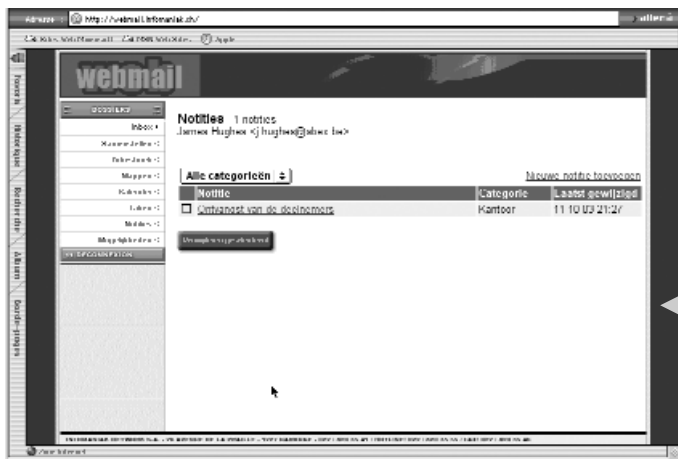
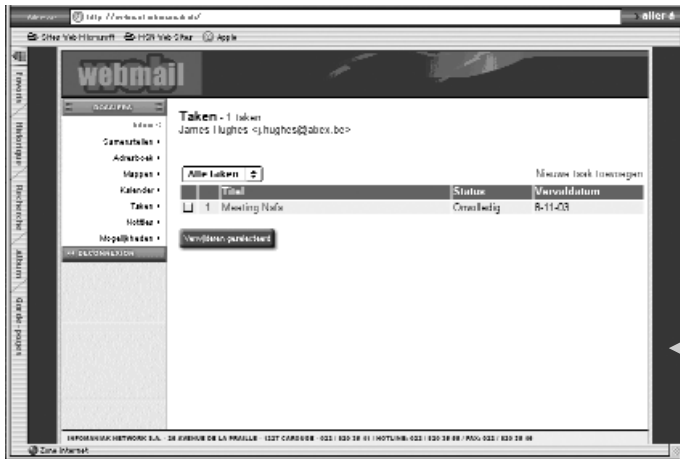
Het systeem laat ook toe een adressenlijst op te maken, dit is zeer praktisch wanneer u zich niet voor uw computer bevindt en graag een e-mail zou verzenden vanaf gelijk welke computer met toegang tot het internet;

De webmail beschikt ook over een kalender. Deze werkt op dezelfde wijze als outlook en laat toe om afspraken te noteren, afspraken te bevestigen, een alarm te installeren per e-mail..

Men heeft de mogelijkheid om taken te plannen.

Het is mogelijk nota's te nemen.

U kan de instellingen van uw webmail wijzigen via het menu opties.

Indien u graag het gepersonaliseerde e-mailadres ontvangt, kan dit door contact op te nemen per e-mail op het adres:

info@abex.be

Fabien de Geradon

Aansprakelijkheid van de Gerechts

1- Basis

De gerechtsdeskundige levert in principe alleen een advies. Hij wordt aangesteld door de rechter om vaststellingen uit te voeren of om een technisch advies te geven.

Art. 962 Ger. Wb. De rechter kan, ter oplossing van een voor hem gebracht geschil of ingeval een geschil werkelijk en dadelijk dreigt te ontstaan, deskundigen gelasten vaststellingen te doen of een technisch advies te geven.

De deskundige voert tijdens zijn onderzoek zijn opdracht uit met de middelen en de gegevens van dat ogenblik. Wanneer de deskundige van oordeel is dat de nodige vaststellingen zijn gebeurd deelt hij dit mee aan de partijen. De partijen oordelen dan of de plaatsen kunnen vrijgegeven worden voor het uitvoeren van de nodige herstellingswerken. De deskundige mag deze herstellingen niet begeleiden op gevaar voor één partij op te treden of zelf betrokken te worden.

Indien de partijen niet akkoord gaan over het verloop van het deskundigenonderzoek en over de werkwijze van de deskundige, kunnen deze hem bij verzoekschrift laten vervangen.

Art 977.- Telkens wanneer er reden is om deskundigen te vervangen, vraagt de meest gereede partij zulks bij verzoekschrift. De partijen mogen de nieuwe deskundigen kiezen; maken zij van dat recht geen gebruik, dan worden de nieuwe deskundigen ambtshalve door de rechter benoemd.

2 - Praktijk

Steeds meer en meer wordt vastgesteld dat de deskundige meegesleurd wordt in een geding waar hij feitelijk alleen maar als onafhankelijke adviesverstrekker is aangeduid door de rechtbank. Zeker waar grote en persoonlijke belangen meespelen, is de neiging om de deskundige voor de rechtbank te dagen groot.

De deskundige wordt in theorie wel als een praktisch werkinstrument voor de

rechter beschouwd.

De verwijten van de laatste jaren gericht aan het instituut "Justitie" worden klaarblijkelijk door sommige partijen afgeleid naar de deskundige. Misschien daarom dat het aantal onenigheden tussen deskundigen en partijen stijgt. Geen van de partijen zal een rechter rechtstreeks durven aanpakken. De rechter zelf is onaanastbaar, de deskundige niet en is daarom de zwakke schakel. De deskundige wordt dan vlug verweten incompetent te zijn, te traag, te duur, te onnauwkeurig, enz....)

a) Erelonen

Allereerst kunnen de partijen de gerechtsdeskundige treffen in zijn erelonen. Gelet op de gespecialiseerde aard van de deskundige zijn de erelonen niet laag. Ook een zeer ervaren vakman heeft recht op een bezoldiging evenredig met zijn bekwaamheid en ervaring. Wanneer de meest gereede partij tijdens het verloop van het onderzoek merkt dat de deskundige haar argumenten niet volgt, gebeurt het regelmatig dat de provisies niet betaald worden. Ofwel staakt de deskundige zijn werkzaamheden, wat niet volgens de rechtsregels is, ofwel werkt de deskundige zijn verslag verder af en vraagt de begroting van zijn erelonen aan de rechter volgens de regels van het gerechtelijk wetboek.

Art 984.: Indien de partijen binnen de voormelde termijn hun instemming niet hebben betuigd, hoort de rechter tot wie de deskundige of een van de partijen zich met een verzoekschrift heeft gewend, in raadkamer de deskundige en de partijen, door de griffier bij gerechtsbrief opgeroepen, en hij bepaalt het bedrag van het ereloon en de kosten, dat vonnis is uitvoerbaar tegen de partijen die het deskundigenonderzoek hebben gevorderd of tegen die welke het, ingeval het ambtshalve bevolen is, hebben doen uitvoeren.

Het aanvragen van taxatie van zijn erelonen is voor een deskundige een sanctie, zowel psychologisch als financieel. Hij moet de verwijten van partijen met de nodige nuchterheid moet verwerken,

maar soms is dit niet zo eenvoudig. Financieel wordt hij gestraft omdat de uren werk aan het opstellen van het verzoekschrift, aan het opstellen van een antwoord op de besluiten van de partijen, aan de tijd gespendeerd voor de zitting in de raadkamer, enz... niet vergoed worden. Bovendien kan het bij belangrijke zaken nodig zijn dat hij een advocaat bij de arm neemt. Al deze kosten worden in de Vlaamse rechtbanken niet vergoed. Naar het schijnt zouden enkele rechtbanken in Wallonië wel een vergoeding aan de deskundige geven voor de prestaties als gevolg van de taxatie.

Wanneer partijen van in het begin van het deskundigenonderzoek op de hoogte zijn van de tarieven waaraan de deskundige werkt en regelmatig de stand van de berekening van de erelonen ontvangen, dan is het de plicht van de advocaten om hun cliënten hierover in te adviseren. De deskundige voert het onderzoek uit met de opdracht ontvangen van de partijen. De kosten van onderzoek kunnen door de partijen gevoelig gedrukt worden door de opdracht bij te sturen.

Het is daarom maar erg banaal en typeert de partij die de deskundige wenst te treffen door hem te dwingen taxatie aan te vragen.

b) Aansprakelijkheid voor het verloop van het deskundigen onderzoek en de inhoud van het verslag

Principieel heeft de deskundige geen opdracht als ontwerper of uitvoerder en hij treedt niet op als architect, als behandelend geneesheer, als aannemer, enz....

Geneesheren, architecten, apothekers, bedrijfsrevisoren,... hebben een wettelijke beroepsreglementering. De ingenieur heeft het ogenschijnlijk eenvoudiger omdat in het Burgerlijk Wb. "de ingenieur" niet voorkomt. Ingenieur is een opleiding, geen beroep. De ingenieur kan wel het beroep uitoefenen van aannemer, ontwerper, enz....

Maar wat is het verschil in de aanspra-

deskundige en de Verzekerbearheid

kelijkheid van de deskundige die een beroep heeft dat wettelijke beroepsreglementering heeft en de deskundige die een dergelijk wettelijk gereglementeerd beroep niet uitoefent?

De deskundige heeft volgens de art 962 van het Ger. Wb. alleen een adviserende opdracht. Op welke grond kan een deskundige dan aansprakelijk gesteld worden voor zijn daden?

Op welke basis kan de deskundige aansprakelijk gesteld worden, indien hij alleen advies moet geven dat zelfs niet gevolgd moet worden:

Art.986: De rechters zijn niet verplicht het advies van de deskundigen te volgen, indien het strijdig is met hun overtuiging.

- Wanneer is er verhaal mogelijk tegen een deskundige?

"Het deskundigenonderzoek in burgerlijke zaken; hfstk IV De verhaalmiddelen tegen de expert en diens verslag" (prof. P. Taelman en K. Van Damme – prof. K. Broeckx) vermeldt onder: §2 "Verhaalmiddelen tegen de expert in persoon" alleen de wraking en zijn vervanging.

In de huidige praktijk doen er zich echter verschuivingen voor. Er zijn strekkingen bij gedingvoerende partijen die ook de persoonlijke aansprakelijkheid van de deskundigen te gelde wensen te maken.

In de praktijk zijn er zaken ingeleid waar getracht wordt de deskundigen persoonlijk in een geding te betrekken met als grond het verwijt dat een bepaalde vaststelling door de deskundige niet is uitgevoerd. Daardoor zou bv enkele jaren later de schade als gevolg van deze vermeende nalatigheid enorm zijn toegenomen en wordt de deskundige voor die bijkomende schade aansprakelijk gesteld.

De aansprakelijkheid van de deskundige en de sanctie die hem kan opgelegd worden is toch een punt dat best in de toekomstige wetgeving zou moeten opgenomen worden. Omdat de deskundige aan de rechter advies verleent, zou het aan de rechter, die hem heeft aangesteld, moeten behoren om de deskun-

dige te beoordelen op fouten en de deskundige op deze manier vrijwaren tegen claims van partijen. Eventueel met een beroepsmogelijkheid voor de deskundige.

3 - Verzekering

Uit het voorgaande blijkt dat de deskundige als persoon aansprakelijk kan gesteld worden waardoor het nodig is dat hij zich laat verzekeren. Maar tot hoever kan hij zich laten verzekeren??

a) Rechtsbijstand

- De taxatie van zijn erelonen

De taxatie die aangevraagd wordt door de deskundige zelf of door partijen. Weinig of geen verzekeraars zullen de kosten van een raadsman vergoeden.

De rechtsbijstandverzekeraars zijn huiverig van het idee om deskundigen, consultants en bedrijven in het algemeen te moeten verzekeren tegen het risico dat hun erelonen of facturen niet betaald worden en deze op kosten van de verzekeraar zouden ingevorderd worden.

Daarom weigeren rechtsbijstandverzekeraars dergelijk risico te verzekeren. Zij gaan ervan uit dat hun kosten dan zodanig zouden oplopen dat de premies onbetaalbaar worden.

Dit is dus een reden te meer om de kosten voor taxatie te laten dragen door partijen.

Materiële of lichamelijke schade opgelopen tijdens het uitvoeren van een expertise als gevolg van een ongeval

Het voorwerp van de polis rechtsbijstand is erin gelegen vergoeding te vorderen voor de schade die de verzekerde lijdt ingevolge een daad of verzuim van derden. Dit geldt tevens voor de deskundige als verzekerde. De aard van de schade speelt geen rol.

- Een misdrijf begaan tijdens zijn deskundige werkzaamheden

Indien de gerechtsdeskundige in het

kader van de expertise beslist bepaalde maatregelen te moeten doorvoeren, zoals bvb. het laten verwijderen van afval of het laten uitvoeren van bewarende maatregelen, die specifiek door hem voorgeschreven worden, en blijkt dat deze maatregelen strafrechtelijk

gesanctioneerd worden, dan kan de deskundige beroep doen op de verzekering rechtsbijstand om zich te laten bijstaan in zijn verdediging op strafgebied.

Dit zal zich in de praktijk niet dikwijls voordoen, doch in de (nog altijd) recente toevloed van wetten en decreten betreffende milieu, veiligheid en stedenbouw, is het niet uitgesloten dat één van deze normen niet nageleefd wordt, waardoor de deskundige zou aangesproken worden op strafrechtelijk vlak.

- Vrije keuze van raadsman

In het kader van de verzekering rechtsbijstand kan de verzekerde deskundige vrij de raadsman kiezen op wie hij beroep wenst te doen. Soms zijn wel regionale beperkingen aanwezig om te vermijden dat bvb. een advocaat uit West-Vlaanderen een procedure zou voeren in Limburg.

b) Verzekering van Beroepsaansprakelijkheid

Meer en meer deskundigen verzekeren hun beroepsaansprakelijkheid.

Zoals hierboven reeds aangegeven schrikken de partijen er niet voor terug om de deskundige aan te spreken in schadevergoeding indien zij geen gelijk krijgen. De deskundige kan dan beroep doen op de verzekeraar beroepsaansprakelijkheid.

- Voorwerp van de polis

De verzekering beroepsaansprakelijkheid beoogt de deskundige te verzekeren tegen schadevorderingen van derden (zowel partijen in de expertise als anderen) wegens door hem begane fouten, vergissingen of nalatigheden in de uitoefening van zijn beroep. De polis dekt zowel de contractuele als de buitencontractuele aansprakelijkheid. >>>

>>> Aansprakelijkheid van de Gerechtsdeskundige en de Verzekeraarbaarheid

- Welke schade?

Alle schade komt voor vergoeding onder de polis in aanmerking, d.w.z. zowel de materiële, de immateriële als de lichamelijke schade.

De tussenkost van de verzekeraar wordt wel beperkt tot het verzekerde kapitaal. Bovendien dient de verzekerde deskundige de vrijstelling (franchise) zelf te voldoen.

- Wanneer komt de verzekeraar tussen?

De verzekering beroepsaansprakelijkheid is een "claims made" polis. Dit houdt in dat de verzekeraar alleen die schade dekt die ontstaan is nadat de polis in voege getreden is. Bovendien moet de schade-eis van de benadeelde aan de verzekeraar ter kennis gebracht worden binnen de verzekerde periode.

Indien bvb. de polis een einde neemt op 31 december 2003 dan moet elke schadevordering ten laatste op die dag ter kennis gebracht worden van de verzekeraar. Indien nog geen schade gevorderd is, doch de verzekerde deskundige van oordeel is dat de kans zeer groot is dat een eis gesteld wordt, dan moet hij ten bewarende titel een aangifte doen aan de verzekeraar.

Ook bij wijziging van verzekeraar moet hieraan aandacht besteed worden, in die zin dat de opvolgende verzekeraar ook het anterioriteitsrisico dekt. Vermits een verzekering bestond is het niet automatisch zo dat schade die haar oorzaak vindt vooraleer de polis aanvang neemt, verzekerd wordt. Hieraan dient dus de nodige aandacht gegeven te worden.

- Leiding van het geschil.

Van zodra een vordering gesteld wordt, is de deskundige verplicht aangifte te doen aan de verzekeraar. Vanaf dat ogenblik neemt de verzekeraar de leiding op zich van het geschil en zal de briefwisseling en de onderhandelingen voeren met de (vermeende) schadelijder. Indien geen minnelijke regeling tot stand komt, zal de verzekeraar – bij pro-

cedure – een advocaat aanstellen die het geding voert voor rekening van de deskundige en de verzekeraar en op kosten van deze laatste. Er is derhalve geen vrije keuze van raadsman.

c) Verzekering van Burgerrechtelijke Aansprakelijkheid Uitbating

Behoudens de beroepsaansprakelijkheid is het voor de deskundige aangewezen zijn burgerrechtelijke aansprakelijkheid uitbating te verzekeren.

- Voorwerp van de polis.

De verzekering beoogt de verzekerde deskundige te verzekeren tegen schade die hij kan veroorzaken door zijn (fysiek) handelen of nalatigheid in de uitoefening van zijn beroep. Niet verzekerd wordt schade die het gevolg is van zijn strikte beroepsuitoefening, daar deze gedekt wordt in de verzekering beroepsaansprakelijkheid.

Bvb. de deskundige die bij een plaatsbezoek een voorwerp beschadigt, kan beroep doen op de verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid uitbating.

- Welke schade?

Verzekerd wordt de materiële schade, de immateriële gevolgschade en de lichamelijke schade.

Bvb. een deskundige die naar aanleiding van een plaatsbezoek de weg oversteeft en verzuimt voorrang te geven aan een fietser, die daardoor ten val komt. Zowel de lichamelijke schade van de fietser als de schade aan de fiets en de onbruikbaarheid ervan tijdens een korte periode worden door de verzekeraar burgerrechtelijke aansprakelijkheid uitbating verzekerd.

- Wanneer komt de verzekeraar tussen?

De verzekering is een "occurrence based" polis. Dit houdt in dat de verzekeraar de schade ten laste neemt die ontstaan is tijdens de looptijd van de polis. De vordering kan zelfs gesteld worden na beëindiging van de polis,

zolang het ontstaan van de schade zich maar gemanifesteerd heeft tijdens de duurtijd van de polis.

- Leiding van het geschil.

Zodra een schade zich voordoet, is de deskundige verplicht aangifte te doen bij de verzekeraar, die de leiding van het geschil zal waarnemen.

Bij procedure is er geen vrije keuze van raadsman en zal de verzekeraar op haar kosten een advocaat aanstellen.

d) Uitsluitingen

– Aansprakelijkheid wegens een grove tekortkoming naar de geest van de wet op de landsverzekeringen of opzettelijke overtreding van wetten, regels of gebruiken.

– Schade als gevolg van een gekarakteriseerde beroepsfout waarvan de gevolgen voorzienbaar zijn.

Gevolg het zal een "deskundige" (van de verzekeringsmaatschappij ??) zijn die zal moeten uitmaken dat er een grove tekortkoming is of een beroepsfout. (De cirkel is rond.)

Art. 8 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst houdt volgende bepalingen in: Niettegenstaande enig andersluidend beding, kan de verzekeraar niet verplicht worden dekking te geven aan hem die het schadegeval opzettelijk heeft veroorzaakt. De verzekeraar dekt de schade veroorzaakt door de schuld, zelfs de grove schuld, van de verzekeringnemer, van de verzekerde of van de begunstigde. De verzekeraar kan zich echter van zijn verplichtingen bevrijden voor de gevallen van grove schuld die op uitdrukkelijke en beperkende wijze in de overeenkomst zijn bepaald. De Koning kan een beperkende lijst opstellen van feiten die niet als grove schuld aangemerkt mogen worden.

e) Vermeldingen in de polis

Het is belangrijk dat steeds duidelijk de aard van de activiteit in de polis is vermeld: gerechtelijke expertises, arbitrage, mediatie, bindend derden advies, enz...

Erik Van den Langenberg,

De gerechtsexpertise aangaande akoestiek

Specialiteit : constructie

De opdrachten welke worden toevertrouwd door de Rechtbank zijn zeer verscheiden: ze hebben betrekking op een eventueel gebrekkige isolatie tussen appartementen, de geluidshinder veroorzaakt door het industrielawaai, door de handel, door het verkeerslawaaï.

De opdrachten kunnen eveneens betrekking hebben op de onaangepastheid naar bestemming van enkele specifieke lokalen (televisiestudio's, concertzalen, conferentiezalen,...).

Een zeldzame keer hebben ze betrekking op geluidsopnamen.

Er stelt zich dus een probleem van identificeren en eventueel verkeerde weergave.

Laten we ons vandaag bezig houden met de gerechtelijke expertise in het domein van de constructie.

Schematisch kan men 5 rubrieken onderscheiden:

De luchtgeluidsisolatie, de contactgeluidsisolatie, de gevelisolatie, het lawaai van de installaties en de nagalmtijd.

1- De luchtgeluidsisolatie

Onder luchtgeluid verstaat men het geluid van een gesprek, muziek, een hifi installatie enz...

En in het algemeen alle geluiden die niet zijn voortgebracht door de structuur van het gebouw.

Om objectief te kunnen oordelen mag men niet aan partijen vragen om het gewraakte geluid te reproduceren maar moet men gebruik maken van een reeks specifieke meetmethoden.

Het principe van de meting is als volgt: men produceert in het 'emissielokaal' een meetgeluid met welbepaalde karakteristieken ('pink noise' genoemd) en men meet de geluidsniveaus in het 'emissielokaal' en in het 'ontvangstlokaal'. Concreet betekent dit dat men zich moet verplaatsen met een lawaai-

generator, een versterker, luidsprekers, enz...

Aan de hand van berekeningen bepaalt men de luchtgeluidsisolatie, dit resultaat vergelijkt men met de eisen van de reglementeringen ter zake of de contractuele eisen.

Er stelt zich echter een probleem bij de strikte toepassing van de geijkte meetmethoden en de ISO normen.

Het is inderdaad vaak moeilijk om in een plaats met beperkte afmetingen de voorgeschreven plaats van de geluidbron (op 1 meter van de hoek van een plaats) en van de microfoon

(op 2/3 van de diagonaal) te respecteren.

Het probleem stelt zich telkens opnieuw in een kamer van 9 m² met een bed van 1,6m x 2m dat in het midden van de kamer geplaatst is.

De luidspreker moet dan in een hoek geduwd worden en de microfoon komt terecht in het midden van het bed. Hetzelfde probleem doet zich voor in badkamers en keukentjes.

Het nieuwe Europese reglement vraagt aan de operateur om de rol van ronddraaiende arm te spelen en om met de microfoon 4 rotaties van 180° uit te

voeren. Men moet de microfoon bewegen van en naar de emissieluidspreker, van en naar de scheidingsmuur van de ontvangst en dit gedurende dertig seconden. In praktijk is dit voor de partijen een verbazingwekkende vertoning in het kader van een gerechtsexpertise...

2- contactgeluidsisolatie

Het contactgeluid groepeerd het lawaai van voetstappen, het vallen van voorwerpen, het verplaatsen van voorwerpen, enz...

Evenals in voorgaand geval is het niet mogelijk om aan partijen vb te vragen over de vloer te lopen, het resultaat zal niet altijd representatief zijn.

De eiser zal steeds geneigd zijn het lawaai te overdrijven en de verweerder om ze te minimaliseren.

Men vervangt dus de gewraakte hinderlijke geluiden door een genormaliseerde meetbron: de klopmachine. Vereenvoudigd uitgelegd bestaat deze machine uit een motor en een boom waarop metalen hamers van elk 500 g zijn gemonteerd die op de vloer kloppen van op een hoogte van 4 cm aan 2 slagen per seconde. Het gaat hier om een internationaal gestandaardiseerde machine. De klophamermachine wordt altijd gebruikt om het isolerend vermogen te meten en het wordt ook gebruikt om de rechtbank in te lichten bij een geval van aanpassing van de vloerafwerking (het geval waarbij iemand een vast tapijt heeft vervangen door een parket of een tegelvloer komt veel voor). Men moet dan binnen het gebouw zoeken naar een appartement

>>> De gerechtsexpertise aangaande akoestiek

waar de oorspronkelijke afwerking behouden bleef om dan de nodige vergelijkingen te kunnen maken. Daarentegen laat de klopmachine niet toe de veerkracht van bepaalde parket-ten of het piepend geluid voortgebracht door een parket te bepalen.

3- Gevelisolatie

De eiser beklaagt zich over een onvol- doende isolerend vermogen en onder- vind het lawaai van buiten storend.

Men beschikt binnen de gerechtsexper- tise over 2 mogelijkheden: Ofwel gebruikt men het bestaande lawaai , ofwel gaat men over tot het gebruik van een kunstmatige geluidsbron.

a) Bestaand lawaai :

deze methode geeft goede resultaten als het weg- of spoorwegverkeer bepa- lend is. De meest geschikte meetme- thode bestaat erin 2 gesynchroniseerde registreerkanalen te gebruiken om gelijktijdig het geluidsnive- au binnen en buiten het gebouw te kunnen meten. Deze methode is een- voudig toe te passen op de gelijkv- loerse verdieping. Ze wordt veel 'sportiever' op de hogere verdiepingen waar men op een afstand van 2 meter van de gevel een meetmicrofoon moet monteren en kabels moet hanteren..

b) Kunstmatige geluidsbron :

In het geval van wegverkeerslawaai is het niet altijd mogelijk om een geluid- sbron de plaatsen op de vereiste afstand (7 m vanaf de gevel) In het geval van brede wegen , is men ver- plicht gebruik te maken van zeer sterke geluidsbronnen om een vol- doende niveau te bereiken. Dit is bij- voorbeeld het geval bij een twee maal driebaansweg met een voetpad van 2 m breedte.

De geluidsbron(nen) wordt dan geplaatst op meer dan 10 m afstand van de gevel op een centrale verhoging.

4- lawaai voortgebracht door installaties

De internationale normen ISO voor zien een meetcode voor de meest gangbare installaties (bad, wc, lavabo, V.M.C.,lift) Opnieuw zet de strikte toepassing van de normen ons voor enkele problemen.

Voor het bad bijvoorbeeld moet het aflo- pen van het bad gelijktijdig gebeuren met het vullen, De eisers herkennen echter op die manier niet het voor hen storende gorgelende geluid.

WC: Afgezien van enkele experimenten buiten de norm door confraters, is de procedure goed gedefinieerd, men meet enkel het geluid van het leeglopen en vullen van de spoelbak.

Spoel tafels, lavabo's: men moet een debiet van 0,25l/s regelen. Dit is reeds een belangrijk debiet.

V.M.C.: Het is quasi onmogelijk om de geopende stand van alle uitmondingen van een volledige V.M.C.installatie te controleren in een gebouw met meer- dere verdiepingen. Hierbij komt nog het probleem dat de extractiemonden in een keuken vaak geheel of gedeeltelijk zijn afgedekt door een plaat.

5- Meting van de nagalmtijd

Mathematisch gesproken is de nagalm- tijd de tijd nodig om het geluidsniveau met 60 decibel te doen dalen.

De nagalmtijd is een geëigende para- meter bij geluidsmetingen in het domein van de constructie. De interna- tionale norm ISO heeft enkele nationale normen hernomen daterend uit een periode dat enkel een grafisch opna- meapparaat voor de opname van het

geluidniveau betrouwbaar was. Dit heeft er ongetwijfeld toe geleid om de mini- maal te weerhouden waarde te beper- ken tot 0,4s. Met de moderne middelen om een signaal te behandelen kan men courant nagalmen waarnemen onder deze waarde in kleine ruimten. Om nagalmtijden te meten , kan men gebruik maken van een bron met sterk vermogen welke men plots onder- breekt, of van een impulsiebron ,zijnde over het algemeen een revolver van zwaar kaliber.

GILBERT SURAUD

De auteur van dit artikel blijft uiteraard beschikbaar voor de lezers die nog meer uitgebreide inlichtingen wensen over de meetmethodes en interpretatie van de resultaten. In een volgend artikel zal hij de abnormale geburenhinder en geluidshinder belichten.

Traduction libre du français

Persmededeling van de associatie van Belgische experts (ABEX)

Brussel 4 september 2003

De experts in België

In België geniet de expert geen enkel bijzonder statuut. De titels van expert of gerechtsdeskundige zijn niet beschermd en vaak misbruikt.

Expert is iedereen die door zijn opleiding en zijn praktische ervaring een grondige kennis heeft verworven op één of meerdere welbepaalde gebieden.

Onder voorbehoud van een erkenning door een bevoegde instantie, is het aangewezen hierover een technisch advies uit te brengen onafgezien van het feit of het al dan niet gaat om gerechtszaken. Het staat buiten kijf dat de expert zich moet houden aan deontologische regels.

Experts oefenen hun beroep uit in het kader van gerechtsexpertises, arbitrage, bemiddeling en verzoening, alsook bij het regelen van schadegevallen gedekt door de verzekeringsmaatschappijen.

Het grote publiek loopt ook verloren in de verschillende aspecten van officiële erkenning en aanvaarding of nog in de erkenning van een expert door de verschillende private en publieke instanties.

Op Europees niveau, werd een programma uitgewerkt voor het certificeren van personen in toepassing van de Europese Norm EN 45013 (onlangs gewijzigd in ISO-EN 17024) volgens de regels opgelegd door EAC (European Accreditation of Certification).

Deze certificatie is van aard dat zij bevestigt wat men redelijkerwijze mag verwachten en dat de bekwaamheid van de deskundige beantwoordt aan de bijzondere criteria gesteld door de specifieke activiteiten en aan de betrokken specialiteiten

De Associatie van Belgische Experts (ABEX), een professionele pluridisciplinaire vereniging, opgericht in 1933 en erkend door de raad van staat, verenigt meer dan 200 experts met verschillende specialiteiten over het ganse land

.Als professionele vereniging is ABEX aanwezig in een aantal adviesorganen op federaal niveau (waaronder de hoge adviescolleges van zelfstandige en kleine en middelgrote ondernemingen, de hoge adviescollege van de rechtbank) en van nationale en internationale associaties of federaties waaronder FEBEX (Federatie van de Expertenverenigingen van België, opgericht begin 2003 onder impuls van ABEX) en AEXEA (Associatie van Europese Erkende Experts).

ABEX geeft semestrieel de ABEX-index uit die de evolutie van de bouwkostprijs voor woningbouw in België weergeeft.

Het Ministerie van Justitie bestudeert belangrijke aanpassingen met betrekking tot de gerechtsexpertise (herziening van het gerechtelijk wetboek), er werd advies gegeven door het hoge adviescollege van de rechtbank op dit voorstel en ruim verspreid via de pers.

Wetsontwerpen en Wetsvoorstellen staan ter discussie in het federaal parlement.

ABEX houdt eraan hierbij haar standpunt kenbaar te maken zowel wat betreft de situatie en actuele rol van de expert als wat betreft de beoogde evoluties op dit gebied.

Aangaande de erkenning van de titel van expert

ABEX is van mening dat de titel van expert niet mag gedragen worden door personen die niet over de nodige integriteit, bekwaamheid en goede trouw beschikken. In deze zin ondersteunt ABEX het project van certificatie van de experts volgens de Europese norm EN 45013 conform de regels bepaald door EAC (European Accreditation of Certification)

EUROCERTRICE, een onafhankelijk organisme, werd met de steun van ABEX opgericht in februari 2003 en heeft einde juni 2003 haar aanvraag tot accreditering ingeleid bij BELCERT.

Dit instituut zet een methode voor certificatie van experts op punt die na een doorlichting van elke kandidaat zal toelaten zijn professionele bekwaamheden te garanderen.

Een regelmatige controle (elke 5 jaar) van elke gecertificeerde expert zal ook toelaten zijn bekwaamheid na verloop van tijd te garanderen

ABEX meent dat elke andere manier van erkenning van de titel in België het risico inhoudt om de Belgische experts in een moeilijke positie te brengen ten opzichte van hun buitenlandse confraters van de Europese gemeenschap en om in tegenspraak te komen met de bedoeling van de Europese commissie om de vrije beroepen gelijk te schakelen zoals uitgewerkt door de Hoge raad van Toezicht op de concurrentie.

>>>

>>> De experts in België

ABEX dringt er ook op aan dat experts zich moeten houden aan strikte deontologische regels zoals ze door de beroepsverenigingen worden vastgesteld.

De experts moeten inderdaad bereid zijn hun opdrachten met waardigheid uit te voeren, in totale onpartijdigheid en onafhankelijkheid, met respect voor het confidentieel karakter en met de vereiste integriteit.

Aangaande de ontwikkelingen van het gerechtelijk wetboek op het niveau van de expertise

ABEX wenst dat de aan te brengen aanpassingen aan het gerechtelijk wetboek een verbetering betekenen voor de werking van de expertises bevolen door de rechtbanken, dit in het voordeel van het gerecht en de rechtzoekende.

Het is een vaststaand feit dat juridische procedures langdurig en duur zijn.

In het kader van de uitvoering van expertises beveelt ABEX het volgende aan:

1 - Het opmaken en bekrachtigen van officiële lijsten van experts aanvaard door de rechtbanken. Er wordt voorgesteld de bekrachtiging van deze lijsten te voorzien door middel van de certificatie volgens de norm EN 45013.

2 - De versterking van de rol van de rechter bij de afwikkeling van expertises om de expert toe te laten zich op de technische aspecten toe te leggen zonder overstelpt te zijn door procedurele problemen welke hij niet op zinvolle wijze beheerst.

3 - Indien het al niet wordt afgeschaft, een aanpassing van de wijze van het consigneren van de provisies op de rechtbank. Experts kunnen niet verplicht worden de expertisewerkzaamheden voortspuitend uit rechtszaken tussen derden te financieren

4 - Bepaling van de termijn voor uitvoering van de expertise in akkoord met partijen en in functie van de uit te voeren werkzaamheden. Deze termijnen zouden moeten gerespecteerd worden door alle betrokkenen en kunnen niet afhangen van de naarstigheid van de partijen die niettemin meester blijven van hun proces.

5 - Toepassing van de erelonen en bijhorende kosten rekening houdend met de economische realiteit.

Aangaande de alternatieve middelen voor de oplossing van geschillen

Na "de witte mars" werden verschillende initiatieven genomen om het gerecht efficiënter te maken. In verschillende gerechtelijke arrondissementen zijn arbitragekamers en kamers voor bemiddeling, ondersteund door officiële of privé-initiatieven opgericht. Deze alternatieve wegen om conflicten te regelen kunnen verschillende vormen aannemen, afhankelijk van het geschil en de betrokken partijen. Partijen moeten aangemoedigd worden om gebruik te maken van deze alternatieve wegen om hun geschillen te regelen alvorens een rechtszaak aan te spannen die onvermijdelijk zwaarder is en dus meer tijd in beslag zal nemen en met meer kosten gepaard gaat.

ABEX is van mening dat deze alternatieve middelen zoveel mogelijk de voorkeur moeten genieten zonder de rol van de rechtcolleges te vervangen. In deze procedures kunnen ook indien nodig experts tussenkomen.

Tot slot houdt ABEX eraan de lijst met de experts erkend in onderscheidene disciplines ter beschikking te stellen aan de rechtbank, de advocaten en het grote publiek.

Deze lijst kan geraadpleegd worden op de internetsite van ABEX : www.abex.be.

Voor alle bijkomende inlichtingen :

Associatie van Belgische Experts (ABEX)

Frans Van Kalkenlaan 1/104
1070 Brussel
tel : +32 2 523 73 33
fax : +32 2 527 36 35
E-mail : info@abex.be
www.abex.be